הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר, 2016

תוכן העניינים

	דף
1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	4
2. תיאור הסביבה העסקית	15
3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה	17
4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת	24
5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה	28
6. תוצאות הפעולות קופות הגמל	33
7. תחזית תזרימי מוזמנים	34
8. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה	34
9. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	35

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר, 2016 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לתקופה המסתיימת בתאריך האמור.

דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי , על כל חלקיו ויש לקרוא את הדוח התקופתי כמקשה אחת.

1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה

1.1 החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

1.2 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקרן	מס האוצר
הפניקס קרן מקיפה	קרן פנסיה מקיפה	209
מסלול כללי		
מסלול מנייתי		
שיטת הפניקס		
הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)	קרן פנסיה כללית	671

1.3 קופות גמל שניהול החברה ***

שם הקופה (שמות אפיקי השקעה)	מס האוצר
הפניקס קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות -מסלול כללי	964
הפניקס השתלמות - מסלול מניות	968
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח*	1354
הפניקס השתלמות -מסלול שיטת הפניקס	1483
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח עד 25% מניות**	8597
הפניקס השתלמות -מסלול הלכה**	9528
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח**	9545
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח חו"ל**	9546
הפניקס השתלמות - מסלול פאסיבי -מדדי מניות**	9547
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי מניות חו"ל**	9548
הפניקס השתלמות -מסלול מתמחה שקלי טווח קצר**	9549

* השם לשעבר ממסלול ללא מניות
** מסלולי השקעה החל 17.12.2015
*** בדבר רה ארגון שבכוונת הקבוצה לבצע ראה סעיף 7 להלן

שם הקופה (שמות אפיקי השקעה)	מס האוצר
הפניקס קרן תגמולים פיצויים	
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח עד 25% מניות*	521
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול כללי	957
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול מניות	961
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח**	1355
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול שיטת הפניקס	1482
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50עד 60***	9529
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 60 ומעלה***	9530
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50ומטה***	9884
הפניקס קופה מרכזית לפיצויים	
הפניקס מרכזית	954
הפניקס קופת גמל לתגמולים	
הפניקס גמל בניהול אישי	2023
קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות בניהול אישי	2024

* השם לשעבר ממסלול עמית כללי
** שם לשעבר ממסלול ללא מניות
*** מסלולי השקעה החל 17.12.2015

1.4 מאפייני קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה

ראה סעיף 5.1 לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

1.5 הסכמי ביטוחי משנה

במסגרת מכירת קרנות הפנסיה שהיו בניהול אקסלנס גמל לפניקס פנסיה ולאחר מיזוגן, הועבר ביטוח המשנה שנרכש מתאגיד הביטוח השוויצרי *SCOR* (ביטוח המשנה שנרכש עבור עמיתי הקרן הינו מסוג *"Quota Share"* – כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה. ביום 22 ביוני, 2016 נחתם הסכם לסיום ההסכם מול מבטח המשנה ולביטול ביטוח המשנה בגין האוכלוסייה הרלבנטית.

1.6 מיזוג קרנות פנסיה

לפרטים בדבר רכישת פעילות ניהול קרנות הפנסיה החדשות של אקסלנס נשואה ראה סעיף 5.1 לדוח תיאור עסק התאגיד לשנת 2015.

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2016

30.09.2016						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים	198,589	1,903	2,070	23,589	-	226,151
לא פעילים	254,717	20,945	7,560	40,042	466	323,730
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	17	-	-	-	-	17
נכות	3	-	-	-	-	3
פנסיונרים:						
זקנה	382	189	-	-	-	571
שארים	614	14	-	-	-	628
נכות	601	-	-	-	-	601
סה"כ	454,925	23,051	9,630	63,631	466	551,703
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים	220,996	1,913	2,139	24,184	-	249,232
לא פעילים	306,784	21,783	9,064	46,972	475	385,078
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח						
פעילים	10,740,891	21,090	121,216	601,464	-	11,484,661
לא פעילים	2,785,699	217,216	311,279	637,699	67,813	5,873,144
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	738		-	-	-	738
שארים	3,967		-	-	-	3,967
נכות	440		-	-	-	440
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	89,044	63,147	-	-	-	152,190
שארים	310,649	2,278	-	-	-	312,927
נכות	201,329	-	-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2016 (המשך)

30.09.2016						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	360,609	11,938	30,479	102,031	-	505,056
תקבולים מדמי גמולים	2,071,800	31,449	68,970	390,890	-	2,563,108
העברות צבירה לקופה/לקרן	458,025	7,036	68,917	254,215	3,012	791,205
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	420,268	9,024	62,947	232,778	217	725,234
תשלומים :						
פדיונות	288,960	4,443	14,250	71,770	1,700	381,123
אחרים	(118)	(205)				(323)
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה :						
פנסיית זקנה	15	-	-	-	-	15
פנסיית נכות	66	-	-	-	-	66
פנסיית שארים	229	-	-	-	-	229
תשלומים לפנסיונרים :						
פנסיית זקנה	3,431	3,313	-	-	-	6,744
פנסיית נכות	28,246	-	-	-	-	28,246
פנסיית שארים	10,148	-	-	-	-	10,148
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	321,550	8,523	-	-	-	330,073
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	29,462	1,459	3,529	9,774	496	44,720
מקבלי קצבה	2,049	650	-	-	-	2,699
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	73,138	725	-	-	-	73,863
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים :						
פעילים	0.28%	0.85%	0.69%	0.92%	-	
לא פעילים	0.47%	0.96%	0.83%	1.19%	1.01%	
מקבלי קצבה	0.50%	1.33%	-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2016 (המשך)

30.09.2016						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים:						
	3.53%	2.31%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	(0.07%)	0.10%	-	-	-	
זכאים קיימים לפנסיה	(0.19%)		-	-	-	
פנסיונרים	(0.07%)	(0.05%)	-	-	-	
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	6,058	250	372	1,000	-	7,680
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	62,592	1,295	8,628	11,051	-	83,566
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	166.74	6.06	29.90	61.44	-	264
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.27%	0.47%	0.47%	0.56%	-	

	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח	
מספר חשבונות	2,713
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	5,220
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	3.57
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים)	0.88%

לעניין ניתוח השינויים העיקריים בקרן פנסיה וקופות הגמל, ראה סעיפים 5 ו 6 לדוח דירקטוריון.

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2015

30.09.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים	193,490	1,106	1,928	17,092	-	213,616
לא פעילים	221,856	14,630	7,232	35,395	469	279,582
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	16	-	-	-	-	16
נכות	4	-	-	-	-	4
פנסיונרים:						
זקנה	288	180	-	-	-	468
שארים	482	10	-	-	-	492
נכות	453	-	-	-	-	453
סה"כ	416,591	15,926	19,020	42,627	469	494,633
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים	216,506	1,125	1,969	17,369	-	236,969
לא פעילים	258,462	19,988	8,707	40,704	475	328,336
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח						
פעילים	8,854,680	11,704	110,511	455,077	-	9,431,971
לא פעילים	2,053,061	183,566	1,427,289	891,703	61,350	4,616,969
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	1,013	-	-	-	-	1,013
שארים	3,069	-	-	-	-	3,069
נכות	664	-	-	-	-	664
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	65,201	66,004	-	-	-	131,206
שארים	238,473	1,657	-	-	-	240,131
נכות	146,553	-	-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2015 (המשך)

30.09.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	354,191	5,784	10,834	32,609	-	403,418
תקבולים מדמי גמולים	1,688,968	26,891	267,240	208,200	-	2,191,298
העברות צבירה לקופה/לקרן	354,742	2,175	88,681	259,211	2,188	706,997
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	332,544	5,485	93,032	284,752	1,319	717,132
תשלומים:						
פדיונות	249,349	4,888	67,030	59,300	1,800	382,368
אחרים	122	(140)				(18)
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:						
פנסיית זקנה	2	-	-	-	-	2
פנסיית נכות	82	-	-	-	-	82
פנסיית שארים	166	-	-	-	-	166
תשלומים לפנסיונרים:						
פנסיית זקנה	2,576	3,229	-	-	-	5,805
פנסיית נכות	23,579	-	-	-	-	23,579
פנסיית שארים	7,437	-	-	-	-	7,437
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	72,029	(343)	-	-	-	72,029
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	25,266	1,351	3,703	8,903	517	39,740
מקבלי קצבה	1,633	719	-	-	-	2,352
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	68,282	550	-	-	-	68,832
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים :						
פעילים	0.31%	0.98%	0.82%	1.37%	-	
לא פעילים	0.46%	0.98%	0.91%	1.11%	1.11%	
מקבלי קצבה	0.50%	1.31%	-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.09.2015 (המשך)

30.09.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים :						
	4.04%	2.05%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	0.04%	(0.40%)	-	-	-	
זכאים קיימים לפנסיה	0.04%		-	-	-	
פנסיונרים	0.04%	(0.39%)	-	-	-	
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	6,006	248	373	824	-	7,451
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	78,937	1,394	8,653	8,194	-	97,178
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	223.44	9.42	58.64	66.65	-	358
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.28%	0.68%	0.68%	0.81%	-	

	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח	
מספר חשבונות	2,838
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	5,486
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	3.97
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים)	0.88%

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 31.12.2015

31.12.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים	200,959	1,106	2,372	31,281	-	235,718
לא פעילים	226,873	19,518	8,440	30,350	475	285,656
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	19	-	-	-	-	19
נכות	3	-	-	-	-	3
פנסיונרים:						
זקנה	306	183	-	-	-	489
שארים	516	10	-	-	-	526
נכות	560	-	-	-	-	560
סה"כ	429,238	20,817	10,812	61,631	475	522,973
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים	224,850	1,126	6,162	59,319	-	291,457
לא פעילים	267,871	20,436	24,501	50,428	475	363,711
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):						
פעילים	9,414,364	11,251	139,293	716,806	-	10,281,714
לא פעילים	2,121,749	197,249	1,436,001	729,687	64,905	4,549,591
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	669	-	-	-	-	669
שארים	4,038	-	-	-	-	4,038
נכות	461	-	-	-	-	461
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	69,174	64,314	-	-	-	133,488
שארים	247,405	-	-	-	-	247,405
נכות	173,279	-	-	-	-	173,279

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 31.12.2015 (המשך)

31.12.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	579,805	11,566	20,900	148,491	-	760,762
תקבולים מדמי גמולים	2,394,453	39,325	307,814	312,281	-	3,053,873
העברות צבירה לקופה/לקרן	450,087	3,658	21,871	27,109	5,690	508,415
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	469,073	7,875	37,261	58,553	1,318	574,080
תשלומים:						
פדיונות	351,429	5,915	69,358	75,200	2,121	504,023
אחרים	118	174				292
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:						
פנסיית זקנה	7	-	-	-	-	7
פנסיית נכות	98	-	-	-	-	98
פנסיית שארים	222	-	-	-	-	222
תשלומים לפנסיונרים:						
פנסיית זקנה	3,580	4,270	-	-	-	7,850
פנסיית נכות	33,290	-	-	-	-	33,290
פנסיית שארים	10,466	-	-	-	-	10,466
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	212,399	2,197	21,102	23,646	539	259,883
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	34,691	1,835	5,263	11,705	690	54,184
מקבלי קצבה	2,217	895	-	-	-	3,112
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	95,037	821	-	-	-	95,858
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים:						
פעילים	0.30%	0.76%	0.78%	0.92%	-	
לא פעילים	0.47%	0.94%	0.78%	1.12%	1.10%	
מקבלי קצבה	0.50%	1.26%				

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 31.12.2015 (המשך)

31.12.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים :						
	3.97%	2.09%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	-0.03%	0.11%				
זכאים קיימים לפנסיה	-0.03%					
פנסיונרים	-0.03%	0.07%				
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	6,072	260	367	806	-	7,505
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	77,627	1,311	8,687	8,173	-	95,798
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	287.73	11.54	76.01	85.49	-	461
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.37%	0.88%	0.88%	1.05%	-	
שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):						
פעילים (הפקדה + נכסים)	6% מהפקדה 0.5% מצבירה	4% מהפקדה 1.05% מצבירה	1.05%	2.00%	2.00%	-
לא פעילים:						-
מנותקי קשר **)	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	-	-
אחר	-	-	-	-	-	-
מקבלי קצבה	0.50%	0.50%	-	-	-	-

*) שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

**) לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

[1] קופה מרכזית.

2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח

התפתחות בסביבה המקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

שווקי הכספים בישראל

שוק המניות בישראל נסחר ברבעון השלישי בעליות שערים, בדומה לעולם, אך מתחילת השנה האפיק עדיין בטריטוריה שלילית. ברקע לעליות ברבעון בלטו התמתנות החששות מתוצאות משאל העם בבריטניה (*Brexit*) ונתונים מפתיעים לטובה של הכלכלה הישראלית. בין הנתונים החיוביים בלטו ירידה בשיעור האבטלה, לרמה של 4.6%, והאצה בקצב הצמיחה ברבעון השני, לצמיחה שנתית של 4 אחוזים. נתוני הצמיחה הושפעו לטובה מסעיפי הצריכה הפרטית ויצוא השירותים. מצד שני, המדד המשולב של בנק ישראל המשיך להצביע על צמיחה נמוכה. להערכת בנק ישראל, נדרשות עדויות נוספות לצורך שינוי תחזית הצמיחה המבנית.

מדד המחירים לצרכן בגין החודשים יולי-אוגוסט עלה ב-0.1%, נמוך מהציפיות בשוק. באופן דומה, גם ציפיות האינפלציה המגולמות בשוק לשנים הקרובות נותרו נמוכות מהגבול התחתון של בנק ישראל וכן נמוכות היסטורית. השקל התחזק ברבעון השלישי וכן מתחילת השנה מול סל המטבעות של בנק ישראל (השער האפקטיבי).

ההתפתחויות הללו ואחרות הביאו את בנק ישראל להחליט להותיר את הריבית במשק ללא שינוי ברמה של 0.1% מתחילת השנה, כולל הרבעון השלישי. בנוסף החליט בנק ישראל להצטרף לבנקים אחרים בעולם ולהפחית את מספר החלטות הריבית בשנה מ-12 ל-8. בנק ישראל ממשיך להעריך שבישראל תישאר מדיניות מוניטרית מרחיבה למשך זמן ממושך.

שוק אגרות החוב התאפיין בירידות שערים קלות, התשואה ל-10 שנים, אשר עמדה בתחילת השנה על 2.10%, עלתה ברבעון השלישי מרמה של -1.63% ל-1.73%. מדד האג"ח הממשלתיות הכללי עלה מתחילת השנה ב-2.2%, וברבעון השלישי ירד ב-0.5%. מדד תל בונד 60 עלה מתחילת השנה ב-2.0% וברבעון השלישי נותר ללא שינוי. מדד ת"א 100 ירד מתחילת השנה ב-4.1%, וברבעון השלישי עלה ב-4.2%.

<u>לאחר תאריך המאזן:</u>

שוק המניות הישראלי נחלש, על רקע לחץ של עליית תשואות האג"ח ולמרות עדכון חיובי לנתוני הצמיחה במחצית הראשונה ל-3.6%. מאז זכייתו של דונלד טראמפ במרוץ לנשיאות בארה"ב הירידות התמתנו, זאת בציפייה לתכנית כלכלית מעודדת צמיחה, ובמיוחד בציפייה להפחתת מס החברות, ולמרות עליה חדה מאד בתשואות האג"ח הממשלתיות. ההתפתחויות האמורות בארה"ב דחפו לעלייה בציפיות האינפלציה בכל העולם וגם בישראל זאת במקביל להיחלשות השקל מול הדולר, אף שהוא המשיך להתחזק מול רוב המטבעות המובילים בעולם. שיעור האבטלה בישראל לחודש ספטמבר, שפורסם לאחר תאריך המאזן, הצביע על עליה לרמה של 4.9%, לעומת 4.6% בחודש אוגוסט. כמו כן קצב עליית השכר התמתן מעט.

מדד המחירים לצרכן לחודש ספטמבר, אשר פורסם לאחר תאריך המאזן, היה כצפוי שלילי. מדד חודש אוקטובר רשם עלייה בשיעור של 0.2% לעומת ציפיות לעליה של 0.1%. בשינוי שנתי המדד עלה בשיעור של 0.2%. ציפיות האינפלציה לשנתיים הקרובות נותרו נמוכות משמעותית ממרכז היעד של בנק ישראל, כשברקע העולם עדיין מאופיין בעודף כושר יצור, מחירי נפט נמוכים והשקל ממשיך להתחזק מול רוב המטבעות המובילים בעולם.

בנק ישראל הותיר את הריבית לחודש נובמבר ללא שינוי, ברמה של 0.1%, הפסיק לציין כי הסיכונים לצמיחה נותרו גבוהים, אך המשיך לציין כי הוא רואה את המדיניות המוניטרית נותרת מרחיבה "למשך זמן רב".

מדד ת"א-100 ירד ב-1.1%, מדד האג"ח הממשלתיות הכללי ירד ב-1.3% ומדד תל בונד 60 ירד ב-0.4%. השקל נחלש מול הדולר ב-2.5%, התחזק מול היורו ב-1.9% והתחזק מול הפאונד הבריטי ב-1.2%.

2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח (המשך)

שווקי הכספים בחו"ל

שוקי המניות בעולם נסחרו במהלך הרבעון השלישי בעליות, בהובלת השווקים המתעוררים. העליות התרכזו בתחילת הרבעון ומיוחסות בעיקר לירידת החשש ממשמעויות תוצאות משאל העם בבריטניה (*Brexit*). האינדיקטורים הכלכליים שפורסמו בארה"ב במהלך הרבעון השלישי המשיכו להעיד על צמיחה איטית ועל אינפלציה מתונה. בין הנתונים החלשים בלטו סקרי מנהלי הרכש לגבי מצב הכלכלה, הן בסקטור התעשייה והן בסקטור השירותים, וכן נתון המכירות הקמעונאיות החלש. נתוני התעסוקה בארה"ב בלטו לחיוב, אך לחצי השכר נותרו מתונים, כשקצב עליית השכר ברבעון השלישי וכן מתחילת השנה, נמוכים ביחס לקצב הממוצע ההיסטורי. תחזיות הכלכלנים, כפי שמתפרסמות ב"בלומברג", מלמדות על ציפיות כי לקראת סוף השנה נתוני הצמיחה יתקנו כלפי מעלה, בעיקר בשל השלמת מלאיים עסקיים.

ציפיות אלה, לתיקון בנתוני הצמיחה, יחד עם סימנים להתחממות אינפלציונית ולאור איתותים של חברי הפד לגבי העלאת ריבית בחודש דצמבר, בין השאר בשל דברים שנשאה יו"ר הפד, ג'נט ילן, בכנס הנגידים בג'קסון הול בחודש ספטמבר, הביאו לגילום של העלאת ריבית בהחלטת הפד שתתקבל בחודש דצמבר.

ביפן, נתוני הצמיחה אכזבו והדפלציה התעצמה ברבעון השלישי. התפתחויות אלה הביאו את נגיד הבנק היפני להצהיר כי יהיה מוכן להעמיק את הריבית השלילית. אך בהמשך הפתיע את השווקים באי הפחתה וכן באי הרחבת תכנית רכישות האג"ח. מצד שני הכריז על תכנית חדשה שמטרתה לנסות להשפיע ישירות על מבנה עקום התשואות. גם הבנק המרכזי באירופה אכזב במהלך הרבעון, כשלא האריך את תכנית רכישות האג"ח, ותרם לעליית תשואות האג"ח בעולם.

בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה, התחזק האירו מול הדולר בכ- 3.4% וברבעון השלישי בכ- 1.2%, מדד ה-*S&P500* עלה מתחילת השנה בכ- 7.8% וברבעון השלישי בכ- 3.9%. מדד השווקים המתעוררים (*MSCI EM*) עלה בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה בכ- 15.8% וברבעון השלישיבכ- 9%. מדד המניות האירופי (אירו סטוקס 50) ירד בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה בכ- 4.6%, וברבעון השלישי המגמה התהפכה והוא עלה ב-5.2%. התשואות ל-10 שנים בארה"ב ירדו מרמה של 2.27% בתחילת השנה ל-1.47% בתחילת הרבעון השלישי ובסופו עמדו על כ- 1.57%.

לאחר תאריך המאזן

שוק המניות בארה"ב רשם ירידות עד לזכייתו של דונלד טראמפ בנשיאות ארה"ב. לאחר הזכייה החל מהלך נרחב בשווקים, אשר התבסס על ציפייה להשקת תכנית כלכלית שתכלול בין היתר הפחתת מיסי החברות, הקלות רגולציה, הגדלת הוצאות הממשל ופעולות בעלות אופי אינפלציוני, בניהן מגבלות סחר. מהלך זה כלל עליות בשוק המניות האמריקאי, התחזקות הדולר מול רוב המטבעות בעולם וזינוק בתשואות האג"ח הממשלתיות. בשונה מהמהלך החיובי בארה"ב, בשווקים המתעוררים ההשפעות היו בעיקר שליליות. שוקי המניות עברו לירידות ובלטו במיוחד השוק המקסיקני. עם זאת אי הוודאות סביב התכניות עדיין גבוהה וצפויה להישאר כזאת לפחות עד להתבהרות המינויים הפוליטיים וההתקדמות במימושן. בבריטניה נותרה אי וודאות סביב ה *"BREXIT"*-לאחר שבית המשפט העליון במדינה חייב את אישור הפרלמנט למהלך. הבנק המרכזי בממלכה הפסיק לאותת על הפחתת הריבית מה שעצר את נפילות החדות בפאונד. בסין נמשך מהלך פיחות המטבע, מה שיחד עם היחלשות נמשכת במחיר הנפט לוחצים כלפי מטה את מחירי הסחר בעולם. ב-30 בנובמבר מתוכננת פסגה של מדינות קרטל הנפט אופ"ק בה צפויות להתקבל החלטות בדבר מכסות. המדיניות המוניטרית בעולם צפויה להיוותר מרחיבה בתקופה הקרובה למעט בארה"ב, שם השוק מתמחר בסבירות גבוהה מאד העלאת ריבית בהחלטה של חודש דצמבר, שתהיה, אם אכן תתממש, השנייה מזה כעשור.

האירו נחלש מול הדולר ב-4.4%, מדד ה *S&P500*-עלה ב-0.1%, מדד השווקים המתעוררים *MSCI EM)* ירד ב-7.0% ומדד המניות האירופי (האירו סטוקס 50) עלה ב-1.4%. מדד האג"ח הממשלתיות בארה"ב ירד ב-3.1%, כשהתשואות ל-10 שנים זינקו מ-1.59% ל-2.26%.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

הוראות כלליות

א. הסדרים בתוקף

1. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016** שעניינו הפיכת אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון לרשות אשר תפעל כיחידה ממשלתית עצמאית ונפרדת שתיקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון" כשהשר הממונה יהיה שר האוצר. תפקידיה של הרשות יהיו: 1. הגנה ושמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים. 2. הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים. 3. קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחיסכון. 4. עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי פסקאות 1-3. ראש הרשות ימונה לתקופה אחת של חמש שנים על ידי שר האוצר באישור הממשלה. תחילתו של חוק זה בחודש נובמבר 2016.

2. במטרה להתוות את חזון אגף שוק ההון בנושא הדיגיטציה בגופים המפוקחים ועידוד החדשנות הטכנולוגית, בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **נייר עמדה בעניין חזון דיגיטלי** במטרה לתאר שורה של צעדים פנימיים וחיצוניים שבכוונת האגף לבצע במטרה לקדם את התשתית הטכנולוגית ואת הדיגיטציה בענף.
הדיגיטל, כמפורט במסמך, מורכב מארבעה מרכיבים עיקריים:
   1. **מובייל-** היכולת להיות מקושר בכל זמן ובכל מקום לכל שירות.
   2. **האינטרנט של הדברים/ מכשור "לביש"-** היכולת לקיים ניטור וחיתום רציף אחר הלקוחות, להתאים את המוצר לאורח חייהם והשינויים במהלכם.
   3. **ביג דאטה/ כריית מידע/ ניתוחים סטטיסטיים-** היכולת להכיר את הלקוח טוב יותר, ולהתאים מוצרים באופן טוב יותר, ולשווק אותם בצורה מתאימה ואפקטיבית יותר.
   4. **ענן-** וירטואליזציה של משאבי מחשוב והיכולת לשעבד יכולות עיבוד רבות בצורה נקודתית.

במסמך מפורטים שלושת הרבדים, שעל פי הממונה, הדיגיטציה משתקפת בהם: 1. בממשק בין גופים מוסדיים ולקוחות. 2. מערכות המידע בגופים המוסדיים. 3. בתוך אגף שוק ההון.
על פי המסמך, גופים מוסדיים שיציגו תוכנית אסטרטגית להיערכות לעידן הדיגיטלי, ולשיפורים טכנולוגיים, יזכו להקלות בדרישות ההון, כמפורט בסעיף 3 להלן.

3. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים),** התשע"ו-2016. החוק קבע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי וחוץ-מוסדי בישראל והסדרת שוק מתן שירותי המטבע. לצורך יישום הוראות החוק, נקבע כי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון יהיה המפקח על נותני שירותים פיננסיים. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר, הנושאים הבאים: א) דרישות רישוי מנותני השירותים בנכס פיננסי; ב) צורך בהיתר שליטה; ג) דרישות הון עצמי מזערי; החוק יכנס לתוקפו בחודש יוני 2017 ביחס למתן אשראי, ובחודש יוני 2018 ביחס למתן שירות בנכס פיננסי.

4. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10),** התשע"ו-2016. חוק התובענות הייצוגיות מסדיר, בין היתר, את הנושא של הסתלקות מתובענה ייצוגית ואישור פשרה. בתיקון זה הורחבו האפשרויות להגיש התנגדויות להסדר פשרה ונקבע כי כל אדם הפועל לטובת קבוצה, וכן כל ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין שעוסקת התובענה, יוכל להגיש התנגדות להסדר הפשרה שהוגש לבית המשפט. בנוסף, נקבע כי המגיש התנגדות לא יסתלק מהתנגדותו ולא יקבל טובת הנאה על ההסתלקות מההתנגדות, אלא באישור בית משפט. כמו כן, באם נותרה יתרה לאחר תשלום הפיצוי לחברי הקבוצה, היא תועבר לקרן ייעודית שתוקם אשר תנהל ותחלק את הכספים בהתאם להוראות שנקבעו בתיקון.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

5. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו-2016**. חוק התובענות הייצוגיות מסדיר, בין היתר, את הנושא של הסתלקות מתובענה ייצוגית ואישור פשרה. בתיקון זה הורחבו האפשרויות להגיש התנגדויות להסדר פשרה ונקבע כי כל אדם הפועל לטובת קבוצה, וכן כל ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין שעוסקת התובענה, יוכל להגיש התנגדות להסדר הפשרה שהוגש לבית המשפט. בנוסף, נקבע כי המגיש התנגדות לא יסתלק מהתנגדותו ולא יקבל טובת הנאה על ההסתלקות מההתנגדות, אלא באישור בית משפט. כמו כן, באם נותרה יתרה לאחר תשלום הפיצוי לחברי הקבוצה, היא תועבר לקרן ייעודית שתוקם אשר תנהל ותחלק את הכספים בהתאם להוראות שנקבעו בתיקון.

6. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו–2016**. ההוראות המוצעות בהצעת החוק הן יישומו בפועל של ההסכם שנחתם בין ממשלת ישראל לממשלת ארצות-הברית, הידוע גם בשם הסכם "**FATCA**", שלפיו התחייבה מדינת ישראל להורות לגופים פיננסיים ישראליים החייבים בדיווח לבדוק חשבונות המתנהלים אצלם ולהעביר לרשות המסים מידע על חשבונות של לקוחות המוחזקים במישרין או בעקיפין בידי אזרחי ארצות-הברית ותושביה, וכן התחייבה המדינה שרשות המסים תעביר מידע לרשויות המוסמכות בארצות-הברית, ובתמורה תקבל מהם מידע דומה על אזרחים ישראלים.

7. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **חוזר ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים** במטרה לקבוע עקרונות להגנה על נכסי הגוף המוסדי בכדי להבטיח את שמירת זכויות העמיתים והמבוטחים באמצעות שמירה על סודיות, שלמות, וזמינות נכסי המידע, מערכות המידע, התהליכים העסקיים ופעילותו התקינה של הגוף המוסדי. ניהול סיכוני הסייבר יכלול פעולות של מניעה, נטרול, חקירה והתמודדות עם איומי ואירועי סייבר לצמצום השפעתם והנזק הנגרם מהם, בטרם התרחשותם, במהלכם ולאחריהם. החוזר מגדיר את אחריות האורגנים בגוף המוסדי לניהול תקין של תחום סיכוני הסייבר בחברה, ומגדיר את העקרונות לניהול סיכוני הסייבר באופן אפקטיבי, עדכני ושוטף, על בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים. החוזר יכנס לתוקף בחודש אפריל 2017.

8. ביום 29 בספטמבר 2016 התפרסם **עדכון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים** אשר התפרסם בחודש פברואר 2016. במסגרת החוזר התווספה האפשרות להעמיד הלוואות שהינן בגדר ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974, לצורך מימון לפרויקט בנייה כהגדרתו בחוק האמור שלא במסגרת החריג של ה-3% המנוי בסעיף 28ב. לחוזר. התנאים הנדרשים על מנת להעמיד את ההלוואות האמורות הינם, כדלקמן: א) ההלוואה של הגוף המוסדי הינה בשותפות עם בנק (להלן יחד: "המלווים"); ב) כספי ההלוואה ותשלומי רוכשי הדירות ינוהלו בחשבון בנק נפרד המשמש למטרה זו בלבד; ג) סכום ההלוואה הכולל שהעמידו המלווים לא יעלה על 100 מיליון ש"ח; ד) הבנק חתם על התחייבות בפני הגוף המוסדי שהוא פועל לפי הוראות ניהול בנקאי תקין שמספרו 326 ("ליווי פיננסי"). במסגרת העמדת הלוואה כאמור יוכל הגוף המוסדי להסתמך על מודל הדירוג של הבנק ובלבד שעקרונותיו של מודל הדירוג יאושרו על-ידי ועדת השקעות של הגוף המוסדי לפחות אחת לשנה.

ב. טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש יולי 2016 התפרסם **תזכיר חוק בנק ישראל (תיקון) (הוועדה ליציבות פיננסית)**, התשע"ו-2016. על פי התזכיר, מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית, שמטרותיה לתאם בין רשויות הפיקוח הפיננסיות- הפיקוח על הבנקים, אגף הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים במשרד האוצר, הפיקוח על מערכות תשלומים ורשות ניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר, ולהביא לשיתוף פעולה ביניהם, לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.

2. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **טיוטת חוזר בעניין הקמת ממשק אינטרנטי**. במטרה לקבוע הוראות דיווח לממונה על שוק ההון, שיאפשרו למבוטחים לאתר את כל מוצרי הביטוח שלהם במקום אחד.
חוזר זה נועד להגדיר את הדרישות מחברות הביטוח לצורך הפעלת הממשק האינטרנטי. בחוזר מפורט מבנה הקובץ והנתונים השונים אותם חברות הביטוח יעבירו לממונה.
הוראות החוזר יחולו על כל חברות הביטוח ותחולתם הינה על ענפי הביטוח הבאים: ביטוח חיים (בתחומים המפורטים בחוזר), ביטוח בריאות (בתחומים המפורטים בחוזר), ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי) וביטוח מקיף לדירות ולבתי עסק.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

3. בחודש יולי 2016 התפרסמה **טיוטת הנחיה של הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע** (רמו"ט), בעניין תחולה ופרשנות של חוק הגנת הפרטיות על זכות העיון בשיחות קוליות, בצילומי וידיאו ובסוגי מידע דיגיטליים נוספים, במטרה להבהיר לציבור את זכותו לעיין בשיחות טלפוניות מוקלטות, תכתובות צ'אט, שיחות המצולמות בווידאו וכו' שנשמרו באופן דיגיטלי על ידי בתי עסק או גופים אחרים הנותנים שירות לציבור.

4. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **טיוטת הנחיה של הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע** (רמו"ט), העוסקת בפרשנות ויישום הוראות חוק הגנת הפרטיות בעניין דיוור ישיר ושירותי דיוור ישיר, בטיוטת ההנחיה קיימת הבחנה בין מצבים בהם פניית בעל המאגר לנמענים הרשומים בו תחשב כדיוור ישיר (קרי: פניה לאדם, המתבססת על אפיון מסוים שלו, המשותף לקבוצת הנמענים במאגר), למול מקרים בהם לא תחשב ככזו. בנוסף, ההנחיה מתייחסת לאיסוף הסכמות לפניה בדיוור ישיר, במסגרת חוזה אחיד וכן יוצרת הבחנה בנוגע להסרה ממאגר בין מאגר המשמש לשירותי דיוור ישיר בלבד, לבין מאגר המשמש למטרות נוספות.

פעילות פנסיה וגמל

א. הסדרים בתוקף

1. בחודש מרץ 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, לפיו חברה מנהלת של קופת גמל לא תאפשר הפקדת כספים ממעסיק בגין עובד שלא בחר במוצר פנסיוני אלא אם אותה חברה מנהלת נבחרה על ידי הממונה כקרן פנסיה ברירת מחדל או שנבחרה על ידי המעסיק בהליך תחרותי, לפרטים נוספים ראה סעיף 4.1.6 (יג) לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.
בעקבות פרסום החוזר הוגשה בחודש אפריל 2016 עתירה לבית המשפט העליון, מטעם התאחדות חברות הביטוח כנגד הממונה על שוק ההון בהקשר של הוראות החוזר האמור. בית המשפט העליון דחה את העתירה אולם קבע שמשך התקופה לזוכה במכרז תצומצם לשנתיים במקום שלוש שנים. ביום 1 באוגוסט 2016 מיטב דש והלמן אלדובי הוכרזו כקרנות ברירת המחדל הזוכות לשנתיים הקרובות. להערכת החברה, הליך זה עשוי להאיץ את התחרות הערה בשוק הפנסיוני במקביל לירידה אפשרית בשיעורי דמי הניהול, ועשויות אף להשפיע על תמהיל מכירות מוצרי חיסכון ארוך טווח של החברה כולה ועל היקפם, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת הירידה כאמור ואת השפעתה על החברה ועל רווחיותה כמו גם את השפעתה העתידית על מעבר עמיתים בין קרנות ועל שיעור העמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה.

2. בחודש יוני 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות דיווח אקטוארי רבעוני עבור קרן פנסיה חדשה**, במטרה לקבוע הוראות בנוגע לפרסום דוח אקטוארי בקרנות פנסיה חדשות ולמבנה הגילוי הנדרש בדוח.
בהתאם לחוזר כל חברה נדרשת לערוך דוח עבור כל קרן פנסיה חדשה שבניהולה עד ליום האחרון של הרבעון הראשון, השני והשלישי של כל שנה אשר יצורף לדוחות הכספיים לתקופות ביניים של קרנות פנסיה. תחילתן של הוראות החוזר הינם לדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2016.

3. בחודש יוני 2016 פורסם **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15)**, התשע"ו-2016 המאפשר את הקמתן של קופות גמל להשקעה, בהן יוכל ציבור החוסכים להפקיד עד 70 אלף ש"ח (לכל עמית) בשנה תוך הטבת דחיית מס עד למועד משיכת הכספים ולחילופין, פטור מלא ממס על רווחי הון באם ייבחר העמית להמתין עם משיכת הכספים עד לגיל הפרישה ובדרך של קצבה חודשית. החוק מאפשר לציבור אפיק חיסכון לטווחי הזמן הבינוני והארוך כחלופה לאפיקים הקיימים כיום בבנקים ומאידך, מאפשר אפיק נוסף להגדלות החיסכון לגיל הפרישה בנוסף לפנסיה.
להערכת החברה, החוק האמור עשוי להביא להגדלת החיסכון הפרטי בשוק, תוך הסטת השקעות פרטיות של ציבור מאפיקים אחרים, ובכלל זה מחברות הביטוח, בנקים ובתי ההשקעות, לקופות הגמל (לרבות בחברות המנהלות בקבוצה) וכן תביא להגברת התחרות על כספים אלה.
בחודש ספטמבר 2016 פורסם נוסח **תקנון תקני לקופת גמל להשקעה** אשר נועד לשמש בסיס לתקנון שיוגש על ידי חברות מנהלות המעוניינות להקים קופת גמל מסוג זה. נכון למועד זה חברות מנהלות רשאיות להגיש בקשה להקמת קופות גמל להשקעה אשר ניתן יהא להפעילן עם קבלת אישור אגף שוק ההון.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

4. בחודש יוני 2016 התפרסם **חוזר בנושא איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות- הוראת שעה**, במטרה לקבוע הוראות ליישום הוראת השעה בסעיף 24א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 שעניינה איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות, מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים. על חברה מנהלת של קרן פנסיה לשלוח לעמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה הודעה במסגרתה יוסבר לעמיתים תהליך איחוד קרנות הפנסיה וכן האפשרויות העומדות בפני העמית, לרבות בדבר זכותו של העמית לבקש שלא לאחד את חשבונותיו או לאחדן באופן חלקי. ככל שהעמית לא הביע התנגדותו, תשלח החברה המנהלת בקשה להעברת כספים לכל החברות שבהן העמית אינו פעיל. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
החברה המנהלת של קרנות הפנסיה בקבוצת הפניקס פועלת בהתאם להוראות החוזר ובשלב זה לא ניתן עדיין להעריך את מספר החשבונות של עמיתים בקרנות הפנסיה שיועברו אל קרנות הפנסיה שבניהול הפניקס ו/או להעריך את מספר החשבונות של עמיתים שיועברו מקרנות הפנסיה שבניהול הפניקס אל קרנות אחרות.

5. בחודש דצמבר 2015 התפרסם **תיקון לתקנות הפיקוח של שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ו-2015 ("תקנות התשלומים")** וכן **חוזר בעניין תשלומים לקופת גמל**. בהקשר לתיקון האמור בחודש יוני 2016 פורסם ברשומות תיקון לתקנות התשלומים שדחה את היישום למעסיקים של בין 50 ל- 100 עובדים ל-1.2.2017 ולמעסיקים של עד 50 עובדים ל-1.2.2018.

6. בחודש יולי 2016 פרסם הממונה **חוזר מתקן לחוזר תשלומים לקופת גמל**. עניינו של החוזר המקורי הוא בקביעת הוראות משלימות לתקנות התשלומים. במסגרת התיקון לחוזר בוצעו השינויים הבאים: 1. נקבעו לוחות הזמנים להשבת תשלום ששולם ביתר למעסיק בכפוף למועד מסירת המידע והמידע שיש למסור ביחס לסכום שהושב; 2. יישום החוזר נדחה עד ליום ה-1 בינואר 2017 בעניינים הבאים: חובת דיווח למעסיק על משלוח קבצים שלא בהתאם לתקנות והאזהרות למעסיק, הפרוצדורה שעודכנה ביחס להשבת תשלום שהופקד ביתר ומועד משלוח הודעות לעובד ולמעסיק.
החברה מיישמת את תקנות התשלומים החל מיום 1 בפברואר, 2016 ועד למועד החתימה על דוח זה קלטה חלק ניכר מהקבצים שהועברו אליה ביחס לתקופת הדוח. עם זאת, למיטב ידיעת החברה, התהליך מלווה ב "חבלי לידה" בשוק החיסכון הפנסיוני כולו, לרבות בחברה עצמה, דבר המתבטא בעליה בסכומי ההפקדות הלא משויכות (הפקדות שטרם שויכו לחשבונות המבוטחים). החברה פועלת לניתוב הכספים על פי שיוכם, תוך זקיפת הכספים על פי ערך קבלתם.

7. בחודש יוני 2016 פורסם **תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים) קופות גמל)(תיקון מס' 16)** התשע"ו-2016, הבא לתקן את סעיף 20 לחוק ולהתאימו להסכם הקיבוצי שנחתם במשק לעניין קביעת שיעור תשלומים אחיד למרכיב תגמולי המעביד בכל המוצרים הפנסיוניים בשיעור של 6.5 אחוז משכרו של העובד. לצורך התאמת הוראות הדין להסכם נקבע כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה לפיה שיעור ההפקדה של מעסיק לקופת גמל עומד על שיעור מסוים משכרו של העובד הכולל את תשלום המעסיק לביטוח להבטחת אובדן כושר עבודה ושיעור ההפקדה לקופת גמל אחרת עומד על שיעור נמוך יותר, לא יראו בהוראות הדין או ההסכם האמור כהתניה של מעסיק לגבי שיעור הפקדה לעובד והעובד יהיה זכאי לשיעור ההפקדה שלא יפחת מזה הקבוע בדין או בהסכם לאותו סוג של קופת גמל.
בחודש יוני 2016 פורסם ברשומות **צו ההרחבה להגדלת ההפרשות הפנסיוניות במשק** .במסגרת הצו הרחיב שר הכלכלה והתעשייה את ההסכם הקיבוצי שנחתם בין המעסיקים לבין ההסתדרות ביום 3 באפריל 2016 על כלל המעסיקים במשק, לפיו, תגמולי המעסיק יעמדו על 6.25% החל מיולי 2016 ו - 6.5% החל מינואר 2017; תגמולי העובד יעמדו על 5.75% ו 6% באותן תקופות בהתאמה.
להערכת החברה יישום הוראות תיקון מספר 16 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים וצו ההרחבה צפויים להעלות את שיעורי ההפרשות לביטוח הפנסיוני וצפויים להביא להגדלת היקף דמי הגמולים שגובה החברה.

8. בחודש יולי 2016 התפרסם **חוזר בנושא העברת כספים בין קופות גמל- תיקון**, במטרה לתקן את החוזר שהתפרסם ב 2015. עיקר השינוי בחוזר זה הינו קיצור לוחות הזמנים של תהליך העברת הכספים בין קופות גמל ופישוט התהליך עבור הלקוח. החוזר יכנס לתוקף בחודש ינואר 2017.
להערכת החברה, החוזר יקשה על החברה לבצע הליכי שימור לעמית שיבקש לעבור לקופת גמל אחרת.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

9. בחודש אוגוסט 2016 פורסם **עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני**. בחוזר עודכנו מספר נושאים ובניהם ממשק דמי סליקה ולרבות הוספת נספח ה' בהקשר זה. הנספח מסדיר מבנה אחיד לדיווח על דמי סליקה שקיבל סוכן ביטוח ממעסיק, אל גוף מוסדי, עבור מתן שירותי תפעול שסיפק הסוכן למעסיק. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017 למעט מספר הוראות שיכנסו לתוקף בשלב מאוחר יותר.

10. בחודש אוגוסט 2016 התפרסם **חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני**. סעיף 3(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ייעוץ שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים),(תשס"ה-2015) (להלן: "**חוק הייעוץ**") קובע את התנאים שבהם גוף העוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו יהיו רשאים לתת שירותי תפעול למעביד שעבור עובדיו הם נותנים שיווק פנסיוני, ובפרט קובע חובה על העוסק בשיווק פנסיוני לגבות דמי סליקה בכל חודש מהמעביד, וממנו בלבד, בעבור כל עובד.
עוד נקבע בסעיף האמור כי דמי הסליקה יופחתו מהעמלה שמשולמת על ידי הגוף המוסדי לסוכן הביטוח הפנסיוני ובהמשך לכך, יופחתו דמי הניהול שמשלם העובד בשיעור הפחתת עמלת ההפצה כאמור.
החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017 למעט מספר הוראות שיכנסו לתוקף בשלב מאוחר יותר.

11. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **עמדת ממונה בנושא החזקות העמית באמצעות קופות גמל בניהול אישי** לפיה הממונה לא יראה בהחזקת אמצעי שליטה במסגרת קופת גמל בניהול אישי, כהחזקה של הגוף המוסדי אלא כהחזקה המיוחסת לעמית, שעבורו מנוהלת קופת הגמל בנאמנות, ובלבד שהתקיימו מספר תנאים מצטברים המפורטים בעמדה.

12. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל**. במטרה ליתן הוראות בדבר הצטרפות עמיתים, לרבות בנוגע לאיחוד חשבונות קרנות פנסיה במעמד ההצטרפות. החוזר מסדיר בין היתר, את הליך העברת כספים של העמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר עמית לא מפקיד, וזאת לצורך הבטחת שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכונותיו בקרן פנסיה אחת.

13. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל**.
חוזר זה קובע הוראות למתן הודעה לעמיתים בעלי חשבונות קטנים בקופות גמל בדבר זכותם למשיכת הכספים והוראות באשר לפרסום הזכות למשיכת הכספים באתר האינטרנט של החברות המנהלות. כן קובע החוזר חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור. תחילתו של החוזר ביום 31 בדצמבר 2016 למעט מספר הוראות בחוזר שיחלו בשלב מאוחר יותר.

14. בחודש ספטמבר 2016 התפרסם **חוזר בנושא הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה**. בהתאם לחוזר, חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה תגיש לאישור הממונה תקנון על פי הוראות החוזר (תקנון אחיד) בדבר קביעת זכויות וחובות של עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה עד ליום 1 בספטמבר 2017 ותעדכן את תקנונה בהתאם להוראות החוזר עד ליום 1 בינואר 2018. כמו כן חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה אשר מבקשת לבצע שינויים ותוספות בתקנון, תגיש לממונה מסמך נפרד המרכז את השינויים הנוספים שהיא מבקשת לקבוע בתקנונה.
תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

ב. טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש אפריל 2016 התפרסמה **טיוטת חוזר בנושא הוראות לתשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון.** במטרה לקבוע כללים לעניין תשלום קצבה על פי הוראות תיקון 13 לחוק קופות הגמל. במסגרת תיקון 13 האמור נקבע כי כספים שהופקדו בקופת גמל לא משלמת לקצבה, יראו אותם כאילו הופקדו בקופת גמל לחיסכון. כמו כן, תוקנה ההגדרה של קצבה ונקבע כי היא תכלול שילוב של תשלומי אנונה מקופת הגמל ולאחר מכן תשלומים שמשולמים במשך כל ימי חייו של העמית ממבטח או מקופת גמל אחרת, לפי תקנונה.
בטיוטה מפורטים גם התנאים בהם חברה מנהלת רשאית לשווק כיסוי ביטוחי לאריכות ימים לעמיתיה.

2. בחודש מאי 2016 אישר בית המשפט העליון בשבתו כבג"צ, להתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ להצטרף כעותר במסגרת בג"צ שהגישו **פורום החוסכים לפנסיה בישראל ואיגוד בתי ההשקעות נגד שר האוצר ואח'**. בעתירה נטען כי המדינה מנפיקה לקרנות הפנסיה החדשות, באופן בלעדי, אגרות חוב מיועדות ("ערד") הנושאות תשואה מובטחת ומסרבת לנהוג כך עם עמיתים המפרישים כספים לקופות הגמל (כהגדרתן בעתירה).
ובכך מפלה המדינה, באפליה פסולה, את עמיתי קופות הגמל לעומת החוסכים בקרנות הפנסיה החדשות, ופוגעת שלא כדין בזכות הקניין של אותם עמיתים ושל החברות המנהלות בנאמנות את קופות הגמל.
התאחדות חברות הביטוח ביקשו כי ככל שתתקבל העתירה יחולו הסעדים שיינתנו גם בקשר לביטוחי מנהלים. בחודש ספטמבר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט העליון לפיה בשלב זה בית המשפט העליון מותיר את העתירה פתוחה, זאת על מנת לעקוב בתקופה הקרובה אחר ההתפתחויות. בית המשפט העליון הורה למדינה להגיש הודעת עדכון בליווי נתונים עדכניים, תוך חמישה חודשים, דהיינו עד ליום 28 בפברואר 2017 העותרים יוכלו להגיב תוך 15 יום נוספים על הודעת העדכון.

3. בחודש אוקטובר 2016 אישרה ועדת העבודה והרווחה של הכנסת את **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 28)(כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות),** התשע"ד-2014.
ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמומש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות. החברה המנהלת של קרן הפנסיה הוותיקה שבקבוצת הפניקס פעלה זה מכבר לתיקון תקנון הקרן ובהתאם למתווה שבהצעת החוק צפויה הקרן שבניהול הפניקס לקבל את כרית הביטחון כמפורט בהצעת החוק.

4. בחודש אוגוסט, 2016 פורסמה **טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל, (התשע"ו-2016).** עניינו של התיקון לתקנות הוא בהוספת אפשרות לניוד כספים על ידי מקבל קצבת זקנה, וכן בהוספת אפשרות לניוד כספים מקופת גמל להשקעה לקופת גמל אחרת וכן מ"חשבון חדש" על פי תיקון מס 13 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 לקופת גמל להשקעה. כמו כן במסגרת התיקון קוצרו מועדי הניוד, בנוסף, מוצע לבטל את המגבלה האוסרת על העברת כספים של עמיתים שלהם יתרת חוב לקופת הגמל בשל הלוואה שניתנה לעמית. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה בעקבות תיקון זה, ככול שיחול.

5. במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 התפרסמה בחודש יולי 2016 **הצעת חוק לתיקון חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג- 1963**. על פי ההצעה כספי הפיצויים שהפקיד מעסיק לקופת גמל לקצבה יועברו בכל מקרה אל העובד למעט במקרים בהם סיום יחסי עובד- מעסיק נעשו בנסיבות השוללות הזכאות לפיצויי פיטורים. עוד מוצע, כי תשלום זה יהא במקום חובת המעסיק לשלם את פיצויי פיטורים שהעובד זכאי להם, והמעסיק לא יהיה חייב בתשלום נוסף בגין חוב ותק, מעבר לסכומים שהופקדו בקופת הגמל לקצבה. ההצעה כוללת גם הסדרים לשיוך כספי פיצויים שהופקדו לפני תחילת התיקון.
כמו כן, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 ולקבוע כברירת מחדל כי בעת סיום יחסי עובד- מעסיק רכיב הפיצויים שיושאר בקופת הגמל ייועד לתשלום קצבה ולא יחויב בתשלום מס. עוד מוצע לקבוע תקרה ביחס להכרה בשל הפקדת מעסיק לפיצויי פיטורים, אשר תעמוד על שלוש פעמים השכר הממוצע במשק לחודש כ- 29,000 ₪.
עוד מוצע, במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 לעגן בחוק את החובה של עצמאים להפריש לחיסכון פנסיוני מתוך ההכנסה החייבת של העצמאי. על פי ההצעה, ההפקדה תסווג כרכיב תגמולים, כאשר שליש מההפקדה יסווג לרכיב ייעודי למצבי אבטלה. כמו כן, מוצע להגדיל את הטבות המס בהפקדה לפנסיה ובקרן השתלמות על מנת לעודד את ההפרשה לחיסכון פנסיוני כאמור.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

6. בחודש יולי 2016 התפרסמה **טיוטת תיקון תקנה 19 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון)** התשע"ו-2016, כך שתבוטל ההתניה לפיה קיימת חובה להפקיד את התשלום שמעבר לשיעור של 5% בפוליסות של החוסכים לחשבון אחר אצל אותו מבטח, זאת על מנת לאפשר להפקיד את התשלום כאמור גם אצל מבטח אחר.
בנוסף מוצע לתקן את התקנה ולהתאימה למונחים החדשים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה 2005, כך שייקבע כי הפקדה למרכיב הפיצויים תתאפשר מבלי שתהיה הפקדה מקבילה למרכיב התגמולים באותו חשבון בקופה, באופן שקופות ביטוח יוכלו לקבל הפקדות בגין רכיב הפיצויים בלבד.

7. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה **טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה)**, התשע"ו-2016. תקנות אלו קובעות הוראות לעניין זקיפת תשואה בגין אג"ח המיועדות, וכן כי חישוב התשואה של אגרות החוב יעשה לכל מסלול השקעות בנפרד וכי התשואה בשל כל מסלול השקעה של מקבלי קצבה תיזקף בתום כל רבעון בעת עריכת המאזן האקטוארי. בטיוטה מוצע לקבוע תקופת מעבר בת שבע שנים לביצוע הפרדה בין עמיתים מעל ומתחת לגיל 50. בנוסף, באפשרות הממונה לשנות את היקף אג"ח המיועדות המונפקות לקרן מסוימת עד לגובה של 85% מסך מקבלי הקצבה (לעומת 60% לפי הטיוטה הראשונה) אם יש פער באיזון הדמוגרפי העולה על רבע אחוז.

8. בחודש אוקטובר 2016 פורסמו **תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד)**, התשע"ו-2016. במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית התשע"ה-2015, תוקן חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שהתווסף פרק לחוק, אשר עניינו חיסכון ארוך טווח לילד.
בהתאם להוראות אלה, המוסד לביטוח לאומי יעביר בעד כל ילד שמשתלמת בעדו קצבת ילדים, סכום של 50 שקלים חדשים לחודש, לטובת חיסכון ארוך טווח של הילד. הורה רשאי לבחור להורות לביטוח הלאומי להעביר לחיסכון ארוך הטווח סכום נוסף מתוך סכום קצבת הילדים, אשר את גובהו יקבע שר האוצר בצו.
אחד ממנגנוני החיסכון המוצעים בתקנות הוא קופת גמל להשקעה, כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005.
במקביל, בחודש נובמבר 2016 פורסם **חוזר בנושא קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד ותקנון תקני לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד** במטרה לקבוע את הכללים בדבר קופת הגמל להשקעה שתשמש כקופת חיסכון לילד אשר יחולו עליה ההוראות הקיימות לגבי קופת גמל להשקעה וההוראות שבחוזר.
בחודש נובמבר 2016 פרסם החשב הכללי את הזוכים במכרז שפורסם לבחירת בנקים וקופות גמל כמנהלי כספי חיסכון ארוך הטווח בתוכנית חיסכון לכל ילד.

9. ביום 11 באפריל, 2016 פורסמה **טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ו-2016**. התיקונים לצו מעניקים הקלות משמעותיות בחובות זיהוי ואימות הלקוח המוטלות על מנהל התיקים מכוח הצו, לאור תפיסתה של הרשות, כי הסיכונים להלבנת הון ומימון טרור בפעילות ניהול התיקים מופחתים לעומת מתווכים פיננסים אחרים. תיקונים אלו יחד עם טיוטת ההוראה בעניין שימוש באמצעים טכנולוגיים, כפי שיפורט מטה, מאפשרים מתן שירותי ניהול תיקים באופן דיגיטלי.

10. ביום 20 באפריל, 2016 פורסמה **טיוטת הוראה לבעלי רישיון בקשר למתן שירותים תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים**. כאמור, הוראה זו משלימה את התיקון לצו איסור הלבנת הון, ונותנת כלים להתאמת יישומן של הוראות החוק בעת מתן שירותי ניהול התיקים תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים. ההוראה הינה מודולרית ומתייחסת לשלושה שלבים עיקריים בהליך מתן השירותים: בירור הצרכים וההתקשרות בהסכם; קביעת מדיניות ההשקעה ורמת הסיכון של הלקוח; ומתן השירות השוטף. כן מסדירה, באופן נפרד, מתן שירותי איתותים ללקוחות ומסחר חברתי כפי שאלו מוגדרים בהוראה.

4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת

4.1 להלן דוח על המצב הכספי של החברה :

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
נכסים:			
הוצאות רכישה נדחות	229,909	203,517	219,499
נכסים בגין הטבות לעובדים, נטו	-	53	-
רכוש קבוע	10	19	14
קרנות פנסיה וקופות גמל	16,021	10,160	11,495
נכסים בלתי מוחשיים	7,673	8,059	7,962
נכסי מיסים שוטפים	1,202	-	34
חברת האם	57,214	-	44,438
חייבים ויתרות חובה	820	2,004	855
השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	20,359	15,510	12,602
אחרות	3,510	3,286	3,397
סך כל השקעות פיננסיות	23,869	18,796	15,999
מזומנים ושווי מזומנים	11,093	19,703	11,874
סך כל הנכסים	347,811	262,311	312,170
הון:			
הון מניות	17,382	13,318	17,382
פרמיה על מניות	247,824	181,888	247,824
קרן הון בגין עסקה עם בעלי שליטה	511	316	316
יתרת רווח	40,228	33,912	35,241
סך כל הון	305,945	229,434	300,763
התחייבויות:			
התחייבויות בגין מיסים נדחים	317	129	170
חברת האם	-	20,509	-
התחייבויות בגין מיסים שוטפים	-	245	-
זכאים ויתרות זכות	41,549	11,994	11,237
סך כל ההתחייבויות	41,866	32,877	11,407
סך כל ההון וההתחייבויות	347,811	262,311	312,170

במהלך תקופת הדוח הוצאות רכישה נדחות עלו ל- 229,909 אלפי ש"ח בהשוואה ל – 203,517 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות רכישה נובע מהתחרות החריפה בשוק הפנסיה ומכך שהחברה בצמיחה.
סך כל השקעות פיננסיות הסתכמו בתקופת הדוח ל – 23,869 אלפי ש"ח בהשוואה לסך של 18,796 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 27%. הגידול נובע בעיקרו בהשקעה בנכסי חוב סחירים.
חו"ז החברה האם בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם להתחייבות בסך 20,509 אלפי ש"ח למול נכס בסך 57,214 אלפי ש"ח. העלייה נבעה מהנפקת הון בסך 70 מיליון ש"ח.
סך כל ההתחייבויות הסתכמו בתקופת הדוח ל – 41,866 אלפי ש"ח בהשוואה לסך של 32,877 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 27%. גידול זה נובע, בעיקר, מסכומים שהגיעו על פי תקנות התשלומים וטרם פוזרו, ראה באור 8 ד' בדוח הכספי.

4.2 להלן דוח הרווח וההפסד של החברה :

	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו	121,297	111,377	42,010	37,315	153,609
רווחים מהשקעות, נטו	440	177	79	(76)	347
הכנסות אחרות	2,778	369	1,211	(925)	415
סך כל ההכנסות	124,515	111,923	43,300	36,314	154,371
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	74,762	67,030	25,889	23,023	94,058
הנהלה וכלליות	41,873	38,070	13,364	12,528	51,374
הוצאות מימון	52	11	2	6	14
סך כל ההוצאות	116,687	105,111	39,255	35,557	145,446
רווח לפני מסים על הכנסה	7,828	6,812	4,045	757	8,925
מסים על הכנסה	2,841	2,653	1,475	263	3,437
רווח נקי לתקופה	4,987	4,159	2,570	494	5,488
רווח כולל לתקופה	4,987	4,159	2,570	494	5,488

- לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה 4.3 סעיף להלן.

במהלך תקופת הדוח הכנסות תיק נוסטרו (לפני מסים על הכנסה) הסתכמו ל- 440 אלפי ש"ח בתשואה נומינלית של 1.91% בהשוואה להכנסות בסך 177 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הניבו תשואה נומינלית של 0.88%.
הכנסות אחרות עלו בשנת הדוח לסך של 2,778 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 369 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהלוואה שניתנה לחברה האם, יתרת הלוואה ממוצעת לתקופה – 44,736 אלפי ש"ח ההלוואה נושאת ריבית הגבוהה מבין תשואת תיק הנוסטרו של חברה האם או ריבית 3 י' לפקודת מס הכנסה.
הוצאות המכירה והשיווק עלו בשנת הדוח לסך של 74,762 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 67,030 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ – 11%. ניתן לייחס את הגידול לתחרות החריפה בשוק הפנסיה ולתוספת של הוצאות מכירה ושיווק שהתווספו בגידול מכירות הפנסיה.
הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 41,873 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 38,070 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.
הרווח לפני מסים על הכנסה עלה לסך של 7,828 אלפי ש"ח במהלך תקופת הדוח מסך של 6,812 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 15%.

4.3 פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

	דמי ניהול					שיעור ממוצע של דמי ניהול				
	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר	בלתי מבוקר		אחוזים		מבוקר
	אלפי ש"ח									
מקרן פנסיה מקיפה:										
דמי ניהול מדמי הגמולים	73,137	68,384	24,928	22,571	95,490	3.53	4.04	3.38	3.94	3.97
דמי ניהול מנכסי הקרן	29,462	25,616	10,544	8,929	34,691	0.31	0.33	0.32	0.33	0.33
דמי ניהול ממקבלי קצבה	2,049	1,633	737	557	2,218	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
	104,648	95,633	36,209	32,057	132,399					
מקרן פנסיה משלימה:										
דמי ניהול מדמי הגמולים	725	536	261	146	821	2.31	2.05	2.21	1.93	2.09
דמי ניהול מנכסי הקרן	1,459	1,365	541	413	1,835	0.87	0.93	0.94	0.82	0.93
דמי ניהול ממקבלי קצבה	650	719	211	245	895	1.33	1.33	1.33	1.35	1.26
	2,834	2,620	1,013	804	3,551					
	107,482	98,253	37,222	32,861	135,950					
מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:										
הפניקס תגמולים ופיצויים	2,248	2,377	780	784	3,152					
הפניקס השתלמות	8,379	7,915	2,782	2,677	10,661					
קופת פיצויים מרכזית	496	517	166	167	690					
הפניקס השתלמות בניהול אישי	1,034	761	502	269	1,044					
הפניקס גמל בניהול אישי	1,658	1,554	558	557	2,112					
	13,815	13,124	4,788	4,454	17,659					
	121,297	111,377	42,010	37,315	153,609					

4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת (המשך)

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קרנות הפנסיה נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (3.53% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, ו- 2.31% מדמי גמולים בקרן פנסיה משלימה נטו, לאחר החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.31% לשנה בקרן המקיפה ו - 0.87% בקרן משלימה, נטו, לאחר החזרים והטבות).
דמי ניהול נטו בתקופת הדוח עמדו על 121,297 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 111,377 אשתקד, גידול של כ – 9%. הגידול נובע הן כתוצאה מגידול הנכסים שנרשם השנה בקרן הפנסיה המקיפה, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

4.4 הון עצמי

	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2016	2015	2015
	אלפי ש"ח		
	בלתי מבוקר		מבוקר
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (1)	47,663	43,306	44,774
הון קיים	305,945	229,434	300,763
עודף ליום המאזן	258,282	186,128	255,989
(1) סכום ההון העצמי הנדרש כולל:			
היקף הנכסים המנוהלים	16,548	14,722	15,458
שעור של 25% מההוצאות שנתיות	31,115	28,584	29,316
סך כל הסכום הנדרש ע"פ תקנות ההון	47,663	43,306	44,774

הון עצמי מזערי מחברה מנהלת – ראה באור 5 בדוח הכספי.

5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה

5.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	(91)	546	(97)	937	399
מהשקעות:					
מנכסי חוב סחירים	112,162	7,428	80,275	(7,109)	33,312
מנכסי חוב שאינם סחירים	171,844	148,960	62,434	60,832	186,758
ממניות	55,402	199,080	56,800	66,718	79,727
מהשקעות אחרות	86,730	(196,211)	76,342	(272,802)	37,321
מנדל"ן להשקעה	7,541	6,521	2,834	2,119	10,088
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות	433,679	165,778	278,685	(150,242)	347,206
הכנסות אחרות	678	5,926	(1,625)	1,778	7,179
סך כל ההכנסות (הפסדים)	434,266	172,250	276,963	(147,527)	354,784
הוצאות					
דמי ניהול	104,649	95,181	36,210	32,055	131,945
הוצאות ישירות	7,728	4,764	2,559	1,441	8,783
מסים	339	276	94	82	1,657
הוצאות ביטוח משנה	-	-	-	-	-
סך כל ההוצאות	112,716	100,221	38,863	33,578	142,385
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	321,550	72,029	238,100	(181,105)	212,399

הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח עמדו על סך של 433,679 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 165,778 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מתשואות גבוהות שהושגו לעומת התקופה מקבילה אשתקד.
דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 104,649 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 95,181 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	12,096,923	9,908,999	13,343,030	11,114,402	9,908,999
תקבולים מדמי גמולים	2,071,800	1,688,968	738,021	572,324	2,394,453
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים	1,670	(549)	-	(180)	(732)
תשלומים:					
תשלומים לפנסיונרים					
תשלומי פנסיית זקנה	3,431	2,576	1,261	971	3,580
תשלומי פנסיית נכות	28,246	23,579	9,674	7,392	33,290
תשלומי פנסיית שאירים	10,148	7,437	3,534	2,933	10,466
	41,825	33,592	14,469	11,296	47,336
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה					
תשלומי פנסיית זקנה	15	2	5	2	7
תשלומי פנסיית נכות	66	82	22	31	98
תשלומי פנסיית שאירים	229	166	73	55	222
	310	250	100	88	327
תשלומים אחרים					
פדיונות	288,960	249,349	109,175	86,268	351,429
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות	(118)	122	-	94	118
סך כל התשלומים, נטו	330,977	283,313	123,744	97,746	399,210
העברות צבירה לקרן					
העברות מקרנות פנסיה חדשות	423,051	337,672	148,455	102,410	416,504
העברות מחברות ביטוח	30,959	13,527	15,072	4,582	29,770
העברות מקופות גמל	4,015	3,543	290	594	3,813
	458,025	354,742	163,817	107,586	450,087
העברות צבירה מהקרן					
העברות מקרנות פנסיה חדשות	(397,495)	(320,101)	(146,027)	(103,800)	(452,214)
העברות מחברות ביטוח	(12,672)	(8,974)	(8,472)	(1,982)	(11,617)
העברות מקופות גמל	(10,101)	(3,469)	(6,002)	(1,167)	(5,242)
	(420,268)	(332,544)	(160,501)	(106,949)	(469,073)
העברות צבירה, נטו	37,757	22,198	3,316	637	(18,986)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	321,550	72,029	238,100	(181,105)	212,399
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה	14,198,723	11,408,332	14,198,723	11,408,332	12,096,923

5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה (המשך)

שינויים בנכסי הקרן:
סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2016 מסתכמים ב- 14,198,723 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 11,408,332 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, גידול של 24%.
דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו מ- 1,688,968 אלפי ש"ח בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2015 ל- 2,071,800 אלפי ש"ח בשלושת הרבעונים של השנה., גידול של 23%.

שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי:
השינוי בעודף (גירעון) אקטוארי - בתקופת הדוח הסתכם הגרעון האקטוארי לשיעור של כ-0.07% לעומת עודף בשיעור של כ- 0.28% בתקופה מקבילה אשתקד וגרעון בשיעור של כ-0.03% בשנת 2015 .
לפרטים נוספים ראה ביאור 3 ב' בדוחות הכספיים של קרן הפנסיה המקיפה.

הגורמים העיקריים לגירעון הם יציאה לנכות בשיעור וחזרה מנכות גבוה מהצפוי עפ"י טבלאות האוצר (חוזר 2013-3-1 דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה) וסביבת הריבית הנמוכה המתבטאת בגירעון בעת פרישה לזקנה ובגביית הריסקים.

סיום התקשרות עם מבטח משנה:
במסגרת מכירת קרנות הפנסיה שהיו בניהול אקסלנס גמל לפניקס פנסיה ולאחר מיזוגן, הועבר ביטוח המשנה שנרכש מתאגיד הביטוח השוויצרי SCOR (ביטוח המשנה שנרכש עבור עמיתי הקרן הינו מסוג "Quota Share" – כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה. ביום 22 ביוני, 2016 נחתם הסכם לסיום ההסכם מול מבטח המשנה ולביטול ביטוח המשנה בגין האוכלוסייה הרלבנטית.

5.3 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן הכללית

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	(14)	37	(18)	94	8
מהשקעות:					
מנכסי חוב סחירים	5,778	1,470	(1,870)	780	1,795
מנכסי חוב שאינם סחירים	456	642	68	205	853
ממניות	2,239	978	4,199	(2,043)	2,548
מהשקעות אחרות	2,734	(900)	2,483	(2,383)	506
מנדל"ן להשקעה	135	100	40	32	161
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות	11,342	2,290	4,920	(3,409)	5,863
הכנסות אחרות	179	80	100	(14)	95
סך כל ההכנסות (הפסדים)	11,507	2,407	5,002	(3,329)	5,966
הוצאות					
דמי ניהול	2,834	2,620	1,013	804	3,551
הוצאות ישירות	150	130	48	40	218
סך כל ההוצאות	2,984	2,750	1,061	844	3,769
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	8,523	(343)	3,941	(4,173)	2,197

הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח בסך של 11,342 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 2,290 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 2,834 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 2,620 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	274,102	247,503	291,478	262,417	247,503
תקבולים מדמי גמולים	31,449	26,891	11,817	8,276	39,325
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים	(1,260)	(510)	(489)	(149)	(1,106)
הכנסות מעמלות של מבטחי משנה	475	-	168	-	411
תשלומים לפנסיונרים					
תשלומי פנסיית זקנה	3,313	3,229	1,202	1,084	4,270
תשלומים אחרים					
פדיונות	4,443	4,888	1,823	2,050	5,915
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות	(205)	(140)	(28)	(1)	(174)
סך כל התשלומים, נטו	7,551	7,977	2,997	3,133	10,011
העברות צבירה לקרן					
העברות מקרנות פנסיה חדשות	7,036	2,175	4,136	589	3,658
העברות צבירה מהקרן					
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(9,024)	(5,485)	(4,304)	(1,573)	(7,875)
העברות צבירה, נטו	(1,988)	(3,310)	(168)	(984)	(4,217)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	8,523	(343)	3,941	(4,173)	2,197
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה	303,750	262,254	303,750	262,254	274,102

סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2016 מסתכמים ב- 303,750 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 262,254 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 16%.
דמי הגמולים שהועברו לקרן עלו מ- 31,449 אלפי ש"ח תקופה קודמת ל- 26,891 אלפי ש"ח בתקופת הדוח, עלייה של 17%.

6. תוצאות הפעולות קופות הגמל

המצב הכספי של קופות הגמל ותוצאות הפעילות בתקופה הנסקרת:

6.1 דוח על התנועה בקופות הגמל

	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015	הפקדות	משיכות	העברות, נטו	הכנסות, נטו	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2016 (בלתי מבוקר)
	אלפי ש"ח					
הפניקס השתלמות	1,074,170	190,660	(69,430)	36,730	13,800	1,245,930
הפניקס תגמולים	407,660	31,110	(14,040)	7,250	10,390	442,370
הפניקס מרכזית	64,910	-	(1,700)	2,790	1,710	67,710
גמל בניהול אישי	1,167,650	37,860	(210)	-	16,570	1,221,870
השתלמות בניהול אישי	372,300	200,230	(2,340)	9,790	35,050	615,030
	3,086,690	459,860	(87,720)	56,560	77,520	3,592,910

הנכסים המנוהלים בגמל ליום 30 בספטמבר, 2016 הסתכמו לסך של כ- 3,592,910 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של כ – 3,086,690 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2015, גידול של כ – 16%.
הגידול בנכסים נובע בעיקר מהפקדות בסך של כ- 459,860 אלפי ש"ח ורווחי השקעה בסך של 77,520 אלפי ש"ח.
מספר עמיתים פעילים קטן בתקופת הדוח ל – 25,659 בהשוואה ל- 33,653 ליום 31 בדצמבר, 2015. מספר עמיתים לא פעילים גדל בתקופת הדוח ל – 48,068 בהשוואה ל- 39,265 ליום 31 בדצמבר, 2015.

הלכנו

7. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה

א. בקבוצת הפניקס התקבלה החלטה על רה ארגון בפעילות הגמל והפנסיה. הפעילות מרוכזת היום תחת שלוש חברות מנהלות שונות - הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה"), הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן: "הפניקס הותיקה") ואקסלנס נשואה גמל בע"מ (להלן: "אקסלנס נשואה גמל"). ביום 31 באוקטובר 2016 הסתיים סבב אישורים של הדירקטוריונים של החברות בקבוצה, בהם הוחלט כי:

1. הפניקס הותיקה תמוזג לתוך החברה, כך שכל פעילות הפנסיה תנוהל באמצעות החברה. כמו כן הוחלט, כי מניות אקסלנס נשואה גמל יועברו לידי הפניקס חברה לביטוח בע"מ (חברת האם).
2. פעילות הגמל של הפניקס פנסיה תועבר לאקסלנס נשואה גמל, כך שכל פעילות הגמל תנוהל באמצעות חברה מנהלת אחת (אקסלנס נשואה גמל).

עם השלמת המהלך, פעילות הפנסיה ופעילות הגמל של הקבוצה תנוהל תחת הפניקס חברה לביטוח בע"מ באמצעות שתי חברות מנהלות נפרדות כאמור.

בכוונת הקבוצה לבצע את מהלך רה הארגון עד לתום שנת 2016, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, וביניהם אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, ואישור רשות המיסים כך שהמהלך יבוצע ללא השלכות מס. יובהר, כי מהלך רה הארגון האמור לעיל טרם בוצע והינו מידע צופה פני עתיד, כמשמעות מונח זה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המבוסס על הערכות הנהלות החברות בקבוצה, ואין כל ודאות באשר לביצועו בפועל, וכן אין כל וודאות בדבר הוצאה אל הפועל בהתאם למתווה דלעיל, ואפשר ויחולו באמור שינויים.

ב. ביום 5 ביולי, 2016 חתמו הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס") והפניקס פנסיה וגמל בע"מ על הסכם קיבוצי בינן ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים הארצי של עובדי הפניקס. תקופת ההסכם הינה לשלוש שנים החל מיום 1 בינואר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 והוא חל על כל עובדי הפניקס בחברות האמורות, למעט מנהלים בדרג שהוגדר בהסכם ועובדים בתפקידים ספציפיים שהוגדרו בהסכם. לעיקרי תנאי ההסכם ראה באור 8 ז' בדוח הכספי.

8. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר, על רקע השינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה מסדרת מהלכים רגולטוריים כדוגמת צו ההרחבה להגדלת ההפרשות הפנסיוניות במשק על כלל המעסיקים במשק. על פי הצו, החל מינואר 2017 תגמולי המעסיק יעמדו על 6.5% ותגמולי העובד יעמדו על 6% באותו המועד. הפרשות אלו, יגרמו לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול. במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן בהחזרי דמי ניהול ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

בחודש יוני 2016 התפרסם חוזר בנושא איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות- הוראת שעה, שעניינה איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות, מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים. החברה המנהלת של קרנות הפנסיה בקבוצת הפניקס פועלת בהתאם להוראות החוזר ובשלב זה לא ניתן עדיין להעריך את מספר החשבונות וסכומי הצבירה של עמיתים בקרנות הפנסיה שיועברו אל קרנות הפנסיה שבניהול הפניקס ו/או להעריך את מספר החשבונות וסכומי הצבירה של עמיתים שיועברו מקרנות הפנסיה שבניהול הפניקס אל קרנות אחרות. לפירוט נוסף, ראה סעיף 3 פעילות פנסיה וגמל א.4.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

9. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של *COMMITTEE OF -COSO SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION* המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

22 בנובמבר, 2016		
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל